

ЗАКОН УКРАЇНИ

№ 1775-III від 1 червня 2000 року

ПРО ЛІЦЕНЗУВАННЯ ПЕВНИХ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Із змінами і доповненнями, внесеними

Законами України

від 21 вересня 2000 року № 1969-III,
від 7 грудня 2000 року № 2120-III,
від 11 січня 2001 року № 2209-III,
від 8 лютого 2001 року № 2257-III,
від 5 квітня 2001 року № 2344-III,
від 11 липня 2001 року № 2628-III,
від 12 липня 2001 року № 2664-III,
від 4 жовтня 2001 року № 2745-III,
від 4 жовтня 2001 року № 2759-III,
від 20 грудня 2001 року № 2905-III,
від 17 січня 2002 року № 2953-III,
від 17 січня 2002 року № 2984-III,
від 7 березня 2002 року № 3073-III,
від 7 березня 2002 року № 3077-III,
від 26 грудня 2002 року № 380-IV,
від 26 грудня 2002 року № 411-IV,
Господарським кодексом України
від 16 січня 2003 року № 436-IV,

Законами України

від 20 лютого 2003 року № 546-IV,
від 22 травня 2003 року № 852-IV,
від 18 листопада 2003 року № 1280-IV,
від 18 листопада 2003 року № 1282-IV,
від 27 листопада 2003 року № 1344-IV,
від 11 грудня 2003 року № 1377-IV,
від 17 червня 2004 року № 1804-IV,
від 24 червня 2004 року № 1891-IV,
від 16 грудня 2004 року № 2245-IV,
від 16 грудня 2004 року № 2247-IV,
від 23 грудня 2004 року № 2285-IV,
від 23 грудня 2004 року № 2288-IV,
від 13 січня 2005 року № 2340-IV,
від 25 березня 2005 року № 2505-IV,
від 2 червня 2005 року № 2633-IV,
від 23 червня 2005 року № 2704-IV,
від 6 липня 2005 року № 2734-IV,,
від 12 січня 2006 року № 3317-IV
від 6 вересня 2005 року № 2800-IV,
від 19 січня 2006 року № 3370-IV,
від 7 лютого 2006 року № 3396-IV,
від 21 лютого 2006 року № 3447-IV,
від 23 лютого 2006 року № 3503-IV,

від 2 серпня 2006 року N 61-V,
від 1 грудня 2006 року N 424-V,
від 22 грудня 2006 року N 530-V,
від 22 грудня 2006 року N 535-V,
від 19 квітня 2007 року N 961-V,
від 27 квітня 2007 року N 994-V
від 16 травня 2007 року N 1026-V

(Законом України від 2 червня 2005 року N 2630-IV запроваджено мораторій на видачу ліцензій на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, передбачену пунктом 29 статті 9 цього Закону до прийняття закону про державне регулювання діяльності з випуску та проведення лотерей і грошових розіграшів)

Цей Закон визначає види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, порядок їх ліцензування, встановлює державний контроль у сфері ліцензування, відповідальність суб'єктів господарювання та органів ліцензування за порушення законодавства у сфері ліцензування.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

анулювання ліцензії - позбавлення ліцензіата органом ліцензування права на провадження певного виду господарської діяльності;

виробництво (виготовлення) - діяльність, пов'язана з випуском продукції, яка включає всі стадії технологічного процесу, а також реалізацію продукції власного виробництва;

господарська діяльність - будь-яка діяльність, у тому числі підприємницька, юридичних осіб, а також фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язана з виробництвом (виготовленням) продукції, торгівлею, наданням послуг, виконанням робіт;

ліцензіат - суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

ліцензія - документ державного зразка, який засвідчує право ліцензіата на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку за умови виконання ліцензійних умов;

ліцензійні умови - установлені з урахуванням вимог законів вичерпний перелік організаційних, кваліфікаційних та інших спеціальних вимог, обов'язкових для виконання при провадженні видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню;

ліцензування - видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування;

орган ліцензування - орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України, або спеціально уповноважений виконавчий орган рад для ліцензування певних видів господарської діяльності;

плата за ліцензію - разовий платіж, що вноситься суб'єктом господарювання за одержання ліцензії;

повторне порушення - вчинення ліцензіатом протягом строку дії ліцензії повторного порушення певних ліцензійних умов після застосування санкцій за аналогічне порушення;

розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов - рішення органу ліцензування або спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про необхідність усунення ліцензіатом у встановлені строки порушень ліцензійних умов;

розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування - рішення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про необхідність усунення ліцензіатом або органом ліцензування в установлені строки порушень законодавства у сфері ліцензування;

суб'єкт господарювання - зареєстрована в установленому законодавством порядку юридична особа незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, яка провадить господарську діяльність, крім органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності;

торгівля - будь-які операції, що здійснюються за договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на товари.

Стаття 2. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на всіх суб'єктів господарювання.

Ліцензування банківської діяльності, професійної діяльності на ринку цінних паперів, діяльності з надання фінансових послуг, зовнішньоекономічної діяльності, ліцензування діяльності в галузі телебачення і радіомовлення, ліцензування у сфері електроенергетики та використання ядерної енергії, ліцензування у сфері освіти, ліцензування у сфері інтелектуальної власності, виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами, у сфері телекомунікацій, будівництві здійснюється згідно з законами, що регулюють відносини у цих сферах.

(частина друга статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 11.01.2001 р. N 2209-III, від 12.07.2001 р. N 2664-III, від 17.01.2002 р. N 2984-III, від 18.11.2003 р. N 1280-IV, від 12.01.2006 р. N 3317-IV, від 06.09.2005 р. N 2800-IV, від 16.05.2007 р. N 1026-V)

Ліцензування діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів здійснюється відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори".

(статтю 2 доповнено новою частиною третьою згідно із Законом України від 22.12.2006 р. N 530-V, у зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою)

Навчання у сфері освіти в частині організації навчання та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань організації та здійснення процедур закупівель здійснюється у порядку, визначеному Законом України "Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти", та не підлягає ліцензуванню.

(статтю 2 доповнено новою частиною четвертою згідно із Законом України від 01.12.2006 р. N 424-V, у зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою)

Види господарської діяльності, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті, які не включені до переліку видів господарської діяльності, встановленого статтею 9 цього Закону, не підлягають ліцензуванню.

Стаття 3. Основні принципи державної політики у сфері ліцензування

Основними принципами державної політики у сфері ліцензування є: забезпечення рівності прав, законних інтересів усіх суб'єктів господарювання;

захист прав, законних інтересів, життя та здоров'я громадян, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави;

встановлення єдиного порядку ліцензування видів господарської діяльності на території України;

встановлення єдиного переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.

Ліцензування не може використовуватися для обмеження конкуренції у провадженні господарської діяльності.

Ліцензія є єдиним документом дозвільного характеру, який дає право на зайняття певним видом господарської діяльності, що відповідно до законодавства підлягає обмеженню.

Стаття 4. Повноваження органів державної влади у сфері ліцензування

Верховна Рада України визначає основні напрями державної політики у сфері ліцензування, законодавчі основи її реалізації.

Реалізацію державної політики у сфері ліцензування здійснює Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважений орган з питань ліцензування, а також органи виконавчої влади, визначені Кабінетом Міністрів України, спеціально уповноважені виконавчі органи рад, уповноважені провадити ліцензування певних видів господарської діяльності.

Розробку та реалізацію державної політики ліцензування телерадіомовлення здійснює Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення.

(статтю 4 доповнено частиною третьою згідно із Законом України від 12.01.2006 р. N 3317-IV)

Стаття 5. Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування
Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування:
розробляє основні напрями розвитку ліцензування;
розробляє проекти нормативно-правових актів з питань ліцензування;
погоджує проекти нормативно-правових актів з питань ліцензування, що розробляються та приймаються органами виконавчої влади;
узагальнює практику застосування нормативно-правових актів з питань ліцензування;
здійснює нагляд за додержанням органами ліцензування та ліцензіатами законодавства у сфері ліцензування та дає роз'яснення щодо його застосування;
здійснює методичне керівництво, інформаційне забезпечення діяльності органів ліцензування;
визначає форми документів у сфері ліцензування та правила їх оформлення;
затверджує спільно з органами ліцензування ліцензійні умови провадження певного виду господарської діяльності та порядок контролю за їх додержанням, крім випадків, передбачених цим Законом;
(абзац дев'ятий частини першої статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 13.01.2005 р. N 2340-IV)
формує експертно-апеляційну раду;
організовує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців з ліцензування;
веде Єдиний ліцензійний реєстр;
організовує замовлення, постачання, облік і звітність витрачання бланків ліцензій;
видає розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування;
здійснює контроль за наявністю ліцензії.

(частину першу статті 5 доповнено абзацом згідно із Законом України від 17.01.2002 р. N 2953-III)

Для забезпечення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з ліцензування спеціально уповноважений орган з питань ліцензування здійснює розроблення навчальних програм, методичних рекомендацій та посібників, установлює порядок підготовки та атестації фахівців з ліцензування.

Для здійснення своїх повноважень спеціально уповноважений орган з питань ліцензування має свої територіальні органи, які діють на підставі

положень, що затверджуються спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, прийняті у межах його компетенції, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, юридичними особами всіх форм власності, а також фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності.

Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування можуть бути оскаржені до суду.

Стаття 6. Орган ліцензування

Орган ліцензування:

забезпечує виконання законодавства у сфері ліцензування;

затверджує спільно із спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування ліцензійні умови провадження певного виду господарської діяльності та порядок контролю за їх додержанням, крім випадків, передбачених цим Законом;

(абзац третій частини першої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 13.01.2005 р. N 2340-IV) видає та переоформлює ліцензії, видає дублікати ліцензій на певний вид господарської діяльності, приймає рішення про визнання ліцензій недійсними;

здійснює у межах своєї компетенції контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов;

видає розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов;

анулює ліцензії на певний вид господарської діяльності;

формує і веде ліцензійний реєстр.

Орган ліцензування, яким є центральний орган виконавчої влади, що здійснює передбачені цією статтею повноваження, може делегувати їх своїм структурним територіальним підрозділам.

Повноваження органу ліцензування не можуть бути делеговані іншим особам, у тому числі створеним органом ліцензування.

Орган ліцензування не може доручати іншим особам визначати спроможність суб'єктів господарювання виконувати ліцензійні умови згідно з поданими документами.

Фінансування органу ліцензування здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України або місцевого бюджету.

Стаття 7. Експертно-апеляційна рада

Експертно-апеляційна рада є колегіальним органом, створеним при спеціально уповноваженому органі з питань ліцензування. У своїй діяльності експертно-апеляційна рада керується Конституцією України, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України.

Рішення експертно-апеляційної ради мають характер експертних висновків і є обов'язковими для розгляду спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

До компетенції експертно-апеляційної ради належать:

експертиза проектів нормативно-правових актів органів виконавчої влади з питань ліцензування;

розроблення рекомендацій з основних проблем державної політики у сфері ліцензування;

надання попередніх висновків щодо пропозицій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян і підприємців щодо доцільності запровадження ліцензування певних видів господарської діяльності чи його скасування;

розгляд заяв, претензій та скарг суб'єктів господарювання на рішення органів ліцензування щодо порушення цими органами законодавства у сфері ліцензування;

аналіз стану та розроблення рекомендацій щодо вдосконалення ліцензування.

Склад експертно-апеляційної ради формується з державних службовців, науковців, інших фахівців та представників громадських організацій. Положення про експертно-апеляційну раду та її склад затверджується Кабінетом Міністрів України.

Експертно-апеляційну раду очолює голова спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування.

До складу експертно-апеляційної ради залучаються незалежні експерти та представники громадських організацій у кількості не менше ніж двадцять відсотків загальної кількості членів цієї ради.

Організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності експертно-апеляційної ради здійснює спеціально уповноважений орган з питань ліцензування.

Експертно-апеляційна рада має право залучати для консультацій та експертизи державних службовців, науковців та інших фахівців на громадських засадах.

Проекти нормативно-правових актів, пропозиції та звернення (апеляції) розглядаються експертно-апеляційною радою протягом двадцяти робочих днів з дня їх реєстрації в спеціально уповноваженому органі з питань ліцензування.

Рішення експертно-апеляційної ради приймається більшістю голосів від загальної кількості членів експертно-апеляційної ради.

За результатами розгляду поданих проектів нормативно-правових актів, пропозицій та звернень (апеляцій) приймається рішення експертно-апеляційної ради, яке оформляється протоколом, що підписується головою та секретарем експертно-апеляційної ради.

Рішення експертно-апеляційної ради з питань звернень (апеляцій) є підставою для видання спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування, допущених органом ліцензування.

Стаття 8. Ліцензійні умови

Ліцензійні умови є нормативно-правовим актом, положення якого встановлюють кваліфікаційні, організаційні, технологічні та інші вимоги для провадження певного виду господарської діяльності.

Суб'єкт господарювання зобов'язаний провадити певний вид господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відповідно до встановлених для цього виду діяльності ліцензійних умов.

У ліцензійні умови щодо видів господарської діяльності, для провадження яких необхідні спеціальні знання, включаються кваліфікаційні вимоги до працівників суб'єктів господарювання - юридичних осіб та (або) до фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності.

У разі якщо для провадження певних видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, необхідні особливі вимоги щодо будівель, приміщень, обладнання, інших технічних засобів, такі вимоги включаються до ліцензійних умов.

Ліцензійні умови та порядок контролю за їх додержанням затверджуються спільним наказом спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування та органу ліцензування.

Ліцензійні умови провадження видів господарської діяльності, зазначених у пункті 72 статті 9 цього Закону, та порядок контролю за їх додержанням затверджуються Кабінетом Міністрів України.

(статтю 8 доповнено новою частиною шостою згідно із Законом України від 13.01.2005 р. N 2340-IV, у зв'язку з цим частини шосту - сьому вважати відповідно частинами сьомою - восьмою)

У разі якщо суб'єкт господарювання провадить вид господарської діяльності, зазначений в статті 9 цього Закону, не в повному обсязі, а частково або з окремих робіт, операцій, послуг, ліцензійні умови поширюються на суб'єкта господарювання в частині, що встановлює вимоги до провадження господарської діяльності, зазначеної в ліцензії.

Ліцензійні умови та зміни до ліцензійних умов підлягають оприлюдненню у порядку, встановленому законодавством, і набувають чинності через десять днів з дати державної реєстрації нормативно-правового акта, якщо в ньому не передбачений пізніший строк набрання чинності.

Стаття 9. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню

Відповідно до цього Закону ліцензуванню підлягають такі види господарської діяльності:

- 1) пошук (розвідка) корисних копалин;
- 2) виробництво та ремонт вогнепальної зброї невійськового призначення і боєприпасів до неї, холодної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду, торгівля вогнепальною зброєю невійськового призначення та боєприпасами до неї, холодною зброєю, пневматичною зброєю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду;

(пункт 2 статті 9 у редакції Закону
України від 13.01.2005 р. N 2340-IV)

3) виробництво вибухових матеріалів промислового призначення (за переліком, що затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань нагляду за охороною праці та державного гірничого нагляду);

(пункт 3 статті 9 у редакції Закону
України від 23.12.2004 р. N 2288-IV)

4) виробництво особливо небезпечних хімічних речовин (за переліком, який визначається Кабінетом Міністрів України);

5) видобування корисних копалин із родовищ, що мають загальнодержавне значення та включені до Державного фонду родовищ корисних копалин;

(пункт 5 статті 9 у редакції Закону
України від 07.02.2006 р. N 3396-IV)

6) видобуток дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння;

7) виробництво дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння;

8) виготовлення виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння, торгівля виробами з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння;

9) виробництво лікарських засобів, оптова, роздрібна торгівля лікарськими засобами;

10) виробництво ветеринарних медикаментів і препаратів, оптова, роздрібна торгівля ветеринарними медикаментами і препаратами;

11) виробництво пестицидів і агрохімікатів (тільки регуляторів росту рослин), оптова, роздрібна торгівля пестицидами і агрохімікатами (тільки регуляторами росту рослин);

(пункт 11 статті 9 у редакції Закону
України від 19.01.2006 р. N 3370-IV)

12) виробництво спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, індивідуального захисту, активної оборони та їх продаж;

(пункт 12 статті 9 у редакції Закону
України від 16.12.2004 р. N 2247-IV)

13) розроблення, виготовлення спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку, інших засобів негласного отримання інформації, торгівля спеціальними технічними засобами для зняття інформації з каналів зв'язку, інших засобів негласного отримання інформації;

14) розроблення, виробництво, використання, експлуатація, сертифікаційні випробування, тематичні дослідження, експертиза, ввезення, вивезення криптосистем і засобів криптографічного захисту інформації, надання послуг в галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису), торгівля криптосистемами і засобами криптографічного захисту інформації;

(пункт 14 статті 9 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 22.05.2003 р. N 852-IV)

15) розроблення, виробництво, впровадження, сертифікаційні випробування, ввезення, вивезення голографічних захисних елементів;

16) розроблення, виробництво, впровадження, обслуговування, дослідження ефективності систем і засобів технічного захисту інформації, надання послуг в галузі технічного захисту інформації;

17) виготовлення бланків цінних паперів, документів суворої звітності;

18) транспортування нафти, нафтопродуктів магістральним трубопроводом, транспортування природного і нафтового газу трубопроводами та його розподіл;

19) постачання природного газу за регульованим, за нерегульованим тарифом;

20) зберігання природного газу в обсягах, що перевищують рівень, установлюваний ліцензійними умовами;

21) централізоване водопостачання та водовідведення;

22) розроблення, випробування, виробництво, експлуатація ракет-носіїв, космічних апаратів та їх складових частин, наземної космічної інфраструктури та її складових частин, обладнання, що входить до складу космічного сегмента супутникових систем;

23) культивування рослин, включених до таблиці I Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізація (відпуск), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного Переліку;

(пункт 23 статті 9 у редакції
Закону України від 22.12.2006 р. N 530-V)

24) Пункт 24 статті 9 виключено

(згідно із Законом
України від 22.12.2006 р. N 530-V)

25) проведення дезінфекційних, дезінсекційних, дератизаційних робіт;

26) медична практика;

27) переробка донорської крові та її компонентів, виготовлення з них препаратів;

28) ветеринарна практика;

29) організація та утримання тоталізаторів, гральних закладів, випуск та проведення лотерей, організація діяльності з проведення азартних ігор;

(пункт 29 статті 9 із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 21.09.2000 р. N 1969-III,
від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

(на видачу ліцензій на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, передбачену пунктом 29 статті 9 запроваджено мораторій до прийняття закону про державне регулювання діяльності з випуску та проведення лотерей і грошових розіграшів згідно із Законом України від 02.06.2005 р. N 2630-IV)

30) пункт 30 статті 9 виключено

(пункт 30 статті 9 в редакції
Закону України від 08.02.2001 р. N 2257-III,
виключено згідно із Законом
України від 16.05.2007 р. N 1026-V)

31) надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів повітряним транспортом;

32) надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів річковим, морським транспортом;

33) надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом відповідно до видів робіт, визначених Законом України "Про автомобільний транспорт";

(пункт 33 статті 9 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 05.04.2001 р. N 2344-III,
у редакції Закону України від 19.04.2007 р. N 961-V)

34) пункт 34 статті 9 виключено

(згідно із Законом України
від 19.04.2007 р. N 961-V)

(статтю 9 доповнено новим пунктом 34 згідно із
Законом України від 05.04.2001 р. N 2344-III,
у зв'язку з цим пункти 34 - 60 вважати пунктами 35 - 61)

35) надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів залізничним транспортом;

36) заготівля, переробка, металургійна переробка металобрухту кольорових і чорних металів;

37) збирання, первинна обробка відходів і брухту дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння;

38) збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини (за переліками, які визначаються Кабінетом Міністрів України);

(пункт 38 статті 9 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 07.03.2002 р. N 3073-III)

39) операції у сфері поводження з небезпечними відходами;

40) пункт 40 статті 9 виключено

(пункт 40 статті 9 у редакції Закону України від 11.07.2001 р. N 2628-III, пункт 40 статті 9 виключено згідно із Законом України від 17.01.2002 р. N 2984-III)

41) проектування, монтаж, технічне обслуговування засобів протипожежного захисту та систем опалення, оцінка протипожежного стану об'єктів;

42) проведення випробувань на пожежну небезпеку речовин, матеріалів, будівельних конструкцій, виробів і обладнання, а також пожежної техніки, пожежно-технічного озброєння, продукції протипожежного призначення на відповідність встановленим вимогам;

43) надання послуг, пов'язаних з охороною державної та іншої власності, надання послуг з охорони громадян;

44) виконання топографо-геодезичних, картографічних робіт;

45) виконання авіаційно-хімічних робіт;

46) пересилання поштових переказів, простих та реєстрованих листів, поштових карток, бандеролей та посилок масою до 30 кілограмів;

(пункт 46 статті 9 у редакції Закону України від 04.10.2001 р. N 2759-III)

47) Пункт 47 статті 9 виключено

(згідно із Законом України від 18.11.2003 р. N 1280-IV)

48) Пункт 48 статті 9 виключено

(згідно із Законом України від 18.11.2003 р. N 1280-IV)

49) Пункт 49 статті 9 виключено

(згідно із Законом України від 18.11.2003 р. N 1280-IV)

50) туроператорська та турагентська діяльність;

(пункт 50 статті 9 у редакції Закону України від 18.11.2003 р. N 1282-IV)

51) фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність:

- організація та проведення спортивних занять професіоналів та любителів спорту;

- діяльність з підготовки спортсменів до змагань з різних видів спорту, визнаних в Україні;

52) пункт 52 статті 9 виключено

(згідно із Законом України від 11.01.2001 р. N 2209-III)

53) пункт 53 статті 9 виключено

(згідно із Законом України від 11.01.2001 р. N 2209-III)

54) пункт 54 статті 9 виключено

(згідно із Законом України від 04.10.2001 р. N 2745-III)

55) діяльність арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів);

56) посередництво у працевлаштуванні на роботу за кордоном;

57) пункт 57 статті 9 виключено

(згідно із Законом України
від 06.09.2005 р. N 2800-IV)

58) проведення робіт із землеустрою, землеоціночних робіт та земельних торгів;

(пункт 58 статті 9 у редакції Закону
України від 11.12.2003 р. N 1377-IV)

59) проектування, будівництво нових і реконструкція існуючих меліоративних систем;

(пункт 59 статті 9 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 19.01.2006 р. N 3370-IV)

60) діяльність, пов'язана з промисловим виловом риби на промислових ділянках рибогосподарських водойм, крім внутрішніх водойм (ставків) господарств;

61) посередницька діяльність митного брокера та митного перевізника;

62) виробництво дисків для лазерних систем зчитування;

(статтю 9 доповнено пунктом 62 згідно із
Законом України від 17.01.2002 р. N 2953-III)

63) експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, матриць;

(статтю 9 доповнено пунктом 63 згідно із
Законом України від 17.01.2002 р. N 2953-III,
пункт 63 статті 9 у редакції Закону
України від 06.07.2005 р. N 2734-IV)

64) виготовлення парфумерно-косметичної продукції з використанням спирту етилового;

(статтю 9 доповнено пунктом 64 згідно із
Законом України від 07.03.2002 р. N 3077-III)

65) оптова торгівля насінням;

(статтю 9 доповнено пунктом 65 згідно із
Законом України від 26.12.2002 р. N 411-IV)

66) виробництво, зберігання і реалізація племінних (генетичних) ресурсів, проведення генетичної експертизи походження та аномалій тварин;

(статтю 9 доповнено пунктом 66 згідно із
Законом України від 20.02.2003 р. N 546-IV)

67) проведення фумігації (знезараження) об'єктів регулювання, що визначені Законом України "Про карантин рослин", які переміщуються через державний кордон України та карантинні зони;

(статтю 9 доповнено пунктом 67 згідно із
Законом України від 17.06.2004 р. N 1804-IV,
пункт 67 статті 9 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 02.08.2006 р. N 61-V)

68) професійна діяльність у сфері надання соціальних послуг;

(статтю 9 доповнено пунктом 68 згідно із
Законом України від 24.06.2004 р. N 1891-IV)

69) розроблення проектів та проведення робіт з консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту, пристосування пам'яток;

(статтю 9 доповнено пунктом 69 згідно із
Законом України від 16.12.2004 р. N 2245-IV)

70) діяльність, пов'язана з виробництвом, торгівлею піротехнічними засобами;

(статтю 9 доповнено пунктом 70 згідно із
Законом України від 16.12.2004 р. N 2247-IV)

71) діяльність, пов'язана з відкриттям та функціонуванням стрілецьких тирів, стрільбищ невійськового призначення, мисливських стендів;

(статтю 9 доповнено пунктом 71 згідно із
Законом України від 16.12.2004 р. N 2247-IV)

72) діяльність, пов'язана з виробництвом автомобілів та автобусів;

(статтю 9 доповнено пунктом 72 згідно із
Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

72¹) розроблення, виготовлення, реалізація, ремонт, модернізація та утилізація озброєння, військової техніки, військової зброї і боєприпасів до неї;

(статтю 9 доповнено пунктом 72 згідно із
Законом України від 13.01.2005 р. N 2340-IV,
пункт 72 вважати пунктом 72¹ згідно із
Законом України від 21.02.2006 р. N 3447-IV)

73) виробництво теплової енергії, транспортування її магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії;

(статтю 9 доповнено пунктом 73 згідно із
Законом України від 02.06.2005 р. N 2633-IV)

74) діяльність, пов'язана із збиранням, обробленням, зберіганням, захистом, використанням інформації, яка складає кредитну історію;

(статтю 9 доповнено пунктом 74 згідно із
Законом України від 23.06.2005 р. N 2704-IV)

75) виробництво хімічних джерел струму, імпорту хімічних джерел струму, заготівля та утилізація відпрацьованих хімічних джерел струму;

(статтю 9 доповнено пунктом 75 згідно із
Законом України від 23.02.2006 р. N 3503-IV)

76) розведення домашніх тварин (собак, котів, екзотичних та декоративних тварин) у племінних розплідниках, дресирування собак та підготовка фахівців у цих сферах.

(статтю 9 доповнено пунктом 76 згідно із
Законом України від 21.02.2006 р. N 3447-IV)

77) діяльність з перепродажу предметів мистецтва, колекціонування та антикваріату, діяльність з організації торгів (аукціонів) предметами мистецтва, колекціонування та антикваріату.

(статтю 9 доповнено пунктом 77 згідно із
Законом України від 22.12.2006 р. N 535-V)

Стаття 10. Документи, що подаються органу ліцензування для одержання ліцензії

Суб'єкт господарювання, який має намір провадити певний вид господарської діяльності, що ліцензується, особисто або через уповноважений ним орган чи особу звертається до відповідного органу ліцензування із заявою встановленого зразка про видачу ліцензії.

У заяві про видачу ліцензії повинні міститися такі дані:

- 1) відомості про суб'єкта господарювання - заявника:
найменування, місцезнаходження, банківські реквізити, ідентифікаційний код - для юридичної особи;
прізвище, ім'я, по батькові, паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий, місце проживання), ідентифікаційний номер фізичної особи - платника податків та інших обов'язкових платежів - для фізичної особи;
- 2) вид господарської діяльності вказаний згідно з статтею 9 цього Закону (повністю або частково), на провадження якого заявник має намір одержати ліцензію.

У разі наявності у заявника філій, інших відокремлених підрозділів, які провадитимуть господарську діяльність на підставі отриманої ліцензії, у заяві зазначається їх місцезнаходження.

До заяви про видачу ліцензії додається копія свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності або копія довідки про внесення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, засвідчена нотаріально або органом, який видав оригінал документа.

Для окремих видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, до заяви про видачу ліцензії також додаються документи, вичерпний перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування.

Органу ліцензування забороняється вимагати від суб'єктів господарювання інші документи, не вказані у цьому Законі, крім документів, передбачених частиною п'ятою цієї статті.

Заява про видачу ліцензії та документи, що додаються до неї, приймаються за описом, копія якого видається заявнику з відміткою про дату прийняття документів органом ліцензування та підписом відповідальної особи.

Заява про видачу ліцензії залишається без розгляду, якщо:
заява подана (підписана) особою, яка не має на це повноважень;
документи оформленні з порушенням вимог цієї статті.

Про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду заявник повідомляється в письмовій формі із зазначенням підстав залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду у строки, передбачені для видачі ліцензії.

Після усунення причин, що були підставою для винесення рішення про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду, заявник може повторно

подати заяву про видачу ліцензії, яка розглядається в порядку, встановленому цим Законом.

У разі запровадження ліцензування нового виду господарської діяльності суб'єкт господарювання, який здійснює цей вид господарської діяльності, зобов'язаний подати протягом 30 робочих днів з дня визначення органу ліцензування заяву та відповідні документи, передбачені цією статтею, для отримання ліцензії на провадження цього виду господарської діяльності.

(статтю 10 доповнено частиною одинадцятю згідно із Законом України від 27.04.2007 р. N 994-V)

Ліцензія в цьому випадку видається в порядку, визначеному цим Законом. Відсутність ліцензійних умов на провадження певного виду господарської діяльності, щодо якого запроваджується ліцензування, не є підставою для відмови у видачі ліцензії.

(статтю 10 доповнено частиною дванадцятю згідно із Законом України від 27.04.2007 р. N 994-V)

Стаття 11. Рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії

Орган ліцензування приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у її видачі у строк не пізніше ніж десять робочих днів з дати надходження заяви про видачу ліцензії та документів, що додаються до заяви, якщо спеціальним законом, що регулює відносини у певних сферах господарської діяльності, не передбачений інший строк видачі ліцензії на окремі види діяльності.

Повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії надсилається (видається) заявникові в письмовій формі протягом трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення. У рішенні про відмову у видачі ліцензії зазначаються підстави такої відмови.

Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії є:

недостовірність даних у документах, поданих заявником, для отримання ліцензії;

невідповідність заявника згідно з поданими документами ліцензійним умовам, встановленим для виду господарської діяльності, зазначеного в заяві про видачу ліцензії.

У разі відмови у видачі ліцензії на підставі виявлення недостовірних даних у документах, поданих заявником про видачу ліцензії, суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про видачу ліцензії не раніше ніж через три місяці з дати прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії.

У разі відмови у видачі ліцензії на підставі невідповідності заявника ліцензійним умовам, встановленим для виду господарської діяльності, вказаного в заяві про видачу ліцензії, суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про видачу ліцензії після усунення причин, що стали підставою для відмови у видачі ліцензії.

Рішення про відмову у видачі ліцензії може бути оскаржено у судовому порядку.

Стаття 12. Особливості проведення конкурсу на отримання ліцензій для видів господарської діяльності, провадження яких пов'язане з використанням обмежених ресурсів

З метою забезпечення ефективного та раціонального використання обмежених ресурсів, застосування новітніх технологій і обладнання, створення вигідних для держави умов експлуатації таких ресурсів, ліцензування видів господарської діяльності, провадження яких пов'язане з використанням обмежених ресурсів, у разі надходження кількох заяв про видачу ліцензій, здійснюється тільки за результатами відкритих конкурсів.

Порядок проведення конкурсів на отримання ліцензій встановлюється Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачене законами України.

Оголошення про проведення конкурсів на отримання ліцензій дається органом ліцензування не пізніше ніж за шістьдесят календарних днів до дня проведення конкурсу на отримання ліцензії і підлягає обов'язковій публікації в офіційних друкованих виданнях.

Для участі у конкурсі на отримання ліцензії на конкурсній основі суб'єкти господарювання не пізніше ніж за тридцять календарних днів до дня проведення конкурсу подають до органу ліцензування повідомлення про намір взяти участь у конкурсі, а також інші документи, передбачені порядком проведення конкурсу на отримання ліцензії для виду діяльності, що підлягає ліцензуванню на конкурсній основі.

Рішення про результати конкурсу оформлюється протоколом і затверджується керівником органу ліцензування у строк не пізніше ніж п'ять робочих днів з дати проведення конкурсу.

Повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії за результатами конкурсу або про відмову у видачі ліцензії за результатами конкурсу надсилається (видається) заявнику в письмовій формі протягом трьох робочих днів з дати затвердження рішення про результати конкурсу.

Рішення про результати конкурсу може бути оскаржено у судовому порядку.

У разі анулювання ліцензії, виданої за результатами конкурсу, орган ліцензування у строк не пізніше ніж десять робочих днів з дати прийняття рішення про її анулювання зобов'язаний оголосити конкурс на отримання ліцензії, яка була анульована.

У разі, коли ліцензіат протягом шести місяців не провадить господарську діяльність згідно з отриманою за результатами конкурсу ліцензією, орган ліцензування має право анулювати таку ліцензію.

До видів господарської діяльності, провадження яких пов'язане з використанням обмежених ресурсів, відносяться:

- видобування уранових руд;
- видобуток дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння;
- постачання природного газу за регульованим, за нерегульованим тарифом;
- зберігання природного газу в обсягах, що перевищують рівень, встановлюваний ліцензійними умовами;

надання послуг радіозв'язку (з використанням радіочастот).

Стаття 13. Відомості, які містить ліцензія

На території України органи ліцензування використовують бланки ліцензії єдиного зразка. Бланк ліцензії єдиного зразка затверджується Кабінетом Міністрів України.

Бланки ліцензій є документами суворої звітності, мають облікову серію і номер.

У ліцензії зазначаються:

найменування органу ліцензування, що видав ліцензію;

вид господарської діяльності, вказаний згідно з статтею 9 цього Закону (в повному обсязі або частково), на право провадження якого видається ліцензія;

найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;

ідентифікаційний код юридичної особи або ідентифікаційний номер фізичної особи - платника податків та інших обов'язкових платежів;

місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;

дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії;

строк дії ліцензії;

посада, прізвище та ініціали особи, яка підписала ліцензію;

дата видачі ліцензії;

наявність додатка (із зазначенням кількості сторінок).

(частину третю статті 13 доповнено абзацом згідно із Законом України від 17.01.2002 р. N 2953-III)

Ліцензія підписується керівником органу ліцензування або його заступником та засвідчується печаткою цього органу.

Стаття 14. Видача ліцензії

Орган ліцензування повинен оформити ліцензію не пізніше ніж за три робочі дні з дня надходження документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

Орган ліцензування робить відмітку про дату прийняття документів, що підтверджують внесення заявником плати за видачу ліцензії, на копії опису, яку було видано заявнику при прийомі заяви про видачу ліцензії.

Якщо заявник протягом тридцяти календарних днів з дня направлення йому повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії не подав документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії, або не звернувся до органу ліцензування для отримання оформленої ліцензії, орган ліцензування, який оформив ліцензію, має право скасувати рішення про видачу ліцензії або прийняти рішення про визнання такої ліцензії недійсною.

Строк дії ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, але не може бути меншим ніж три роки.

Господарська діяльність на підставі ліцензії, виданої органом ліцензування, яким є центральний орган виконавчої влади, здійснюється на всій території України.

Господарська діяльність на підставі ліцензії, виданої органом ліцензування, яким є місцевий орган виконавчої влади або спеціально уповноважений виконавчий орган рад, здійснюється на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Для кожної філії, кожного відокремленого підрозділу ліцензіата, які провадитимуть господарську діяльність на підставі отриманої ним ліцензії, орган ліцензування видає ліцензіату засвідчені ним копії ліцензії, які реєструються в журналі обліку заяв та виданих ліцензій. Засвідчена органом ліцензування копія ліцензії є документом, що підтверджує право філії або іншого структурного підрозділу ліцензіата на провадження певного виду господарської діяльності на підставі отриманої ліцензії.

За видачу копії ліцензії справляється плата в розмірі одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Плата за видачу копії ліцензії зараховується до Державного бюджету України.

У разі створення у ліцензіата нової філії, іншого нового відокремленого підрозділу, які провадитимуть вид господарської діяльності, згідно з отриманою ліцензією, ліцензіат повинен подати до органу ліцензування заяву встановленого зразка про видачу копії ліцензії, а також документи відповідно до статті 10 цього Закону.

У разі ліквідації філії, іншого відокремленого підрозділу ліцензіата, які провадили господарську діяльність згідно з отриманою ліцензією, або у разі припинення провадження філією, іншим відокремленим підрозділом ліцензіата господарської діяльності згідно з отриманою ліцензією ліцензіат зобов'язаний протягом семи робочих днів з дати ліквідації такої філії або іншого відокремленого підрозділу або з дати припинення діяльності такою філією або іншим відокремленим підрозділом подати до органу ліцензування відповідне повідомлення в письмовій формі. Орган ліцензування повинен внести відповідні зміни до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня з дати надходження такого повідомлення.

У разі, коли ліцензіат має намір провадити зазначений в ліцензії вид господарської діяльності після закінчення строку її дії, він повинен отримати нову ліцензію в порядку, встановленому цим Законом.

Нова ліцензія видається органом ліцензування не раніше ніж в останній робочий день дії попередньо виданої ліцензії.

Ліцензіат не може передавати ліцензію або її копію іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності.

До ліцензій на надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом додаються ліцензійні картки на кожен автомобільний транспортний засіб. Ліцензійна картка є бланком суворої звітності, до якої заносяться реєстраційні дані ліцензії та автомобільного транспортного засобу.

(статтю 14 доповнено частиною чотирнадцятою згідно із Законом України від 05.04.2001 р. N 2344-III, частина чотирнадцята статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 19.04.2007 р. N 961-V)

Стаття 15. Плата за видачу ліцензій

За видачу ліцензії справляється плата, розмір та порядок зарахування якої до Державного бюджету України встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Плата за видачу ліцензії вноситься після прийняття рішення про видачу ліцензії.

Установити розмір плати за ліцензію на провадження діяльності з організації і проведення азартних ігор (крім випуску та проведення лотерей) вартістю 30000 євро за кожний рік користування такою ліцензією:

на кожну особу, що провадить діяльність з організації та проведення азартних ігор на гральних автоматах;

на кожний пункт тоталізатора - при провадженні букмекерської діяльності;

на кожний електронний сервер - при провадженні діяльності з організації та проведення азартних ігор в електронному (віртуальному) казино;

на кожний гральний зал - при провадженні діяльності з організації та проведення азартних ігор у казино та інших азартних ігор.

(дію частини третьої статті 15 зупинено на 2001 рік згідно із Законом України від 07.12.2000 р. N 2120-III, на 2002 рік - згідно із Законом України від 20.12.2001 р. N 2905-III, на 2003 рік - згідно із Законом України від 26.12.2002 р. N 380-IV, на 2004 рік - згідно із Законом України від 27.11.2003 р. N 1344-IV, на 2005 рік - згідно із Законом України від 23.12.2004 р. N 2285-IV)

(частина третя статті 15 у редакції Закону України від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

Ліцензія на провадження діяльності з організації та проведення азартних ігор (крім випуску та проведення лотерей) видається строком на п'ять років.

(статтю 15 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 25.03.2005 р. N 2505-IV)

Стаття 16. Переоформлення ліцензії

Підставами для переоформлення ліцензії є:

зміна найменування юридичної особи (якщо зміна найменування не пов'язана з реорганізацією юридичної особи) або прізвища, ім'я, по батькові фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;

зміна місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;

зміни, пов'язані з провадженням ліцензіатом певного виду господарської діяльності, вказаного в статті 9 цього Закону.

У разі виникнення підстав для переоформлення ліцензії ліцензіат зобов'язаний протягом десяти робочих днів подати органу ліцензування заяву про переоформлення ліцензії разом з ліцензією, що підлягає переоформленню, та відповідними документами або їх нотаріально засвідченими копіями, які підтверджують зазначені зміни.

Орган ліцензування протягом трьох робочих днів з дати надходження заяви про переоформлення ліцензії та документів, що додаються до неї, зобов'язаний видати переоформлену на новому бланку ліцензію з урахуванням змін, зазначених у заяві про переоформлення ліцензії.

У разі переоформлення ліцензії у зв'язку із змінами, пов'язаними з провадженням ліцензіатом певного виду господарської діяльності, зазначеного в статті 9 цього Закону, якщо ця зміна пов'язана з намірами ліцензіата розширити свою діяльність, ліцензія переоформляється в порядку і в строки, передбачені для видачі ліцензії.

Одночасно з переоформленою на новому бланку ліцензією орган ліцензування на підставі даних ліцензійного реєстру безкоштовно видає ліцензіату засвідчені ним копії такої ліцензії.

У разі переоформлення ліцензії орган ліцензування приймає рішення про визнання недійсною ліцензії, що була переоформлена, з внесенням відповідних змін до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня.

Строк дії переоформленої ліцензії не може перевищувати строку дії, зазначеного в ліцензії, що переоформлялася.

За переоформлення ліцензії справляється плата в розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Плата за переоформлення ліцензії зараховується до Державного бюджету України.

Ліцензіат, який подав заяву та відповідні документи про переоформлення ліцензії, може провадити свою діяльність на підставі довідки про прийняття заяви про переоформлення ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, яка видається органом ліцензування у разі подання заяви про переоформлення ліцензії.

Не переоформлена в установлений строк ліцензія є недійсною.

Стаття 17. Зміна даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії

Ліцензіат зобов'язаний повідомляти орган ліцензування про всі зміни даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії. У разі виникнення таких змін ліцензіат зобов'язаний протягом десяти робочих днів подати до органу ліцензування відповідне повідомлення в письмовій формі разом з документами або їх нотаріально засвідченими копіями, які підтверджують зазначені зміни.

На підставі документів, поданих ліцензіатом до органу ліцензування, орган ліцензування може прийняти рішення про анулювання ліцензії у строки, передбачені цим Законом.

Підставою для прийняття рішення про анулювання ліцензії є неможливість ліцензіата згідно з поданими документами забезпечити

виконання ліцензійних умов, встановлених для виду господарської діяльності, на який видана ліцензія.

Стаття 18. Видача дубліката ліцензії

Підставами для видачі дубліката ліцензії є:

втрата ліцензії;

пошкодження ліцензії.

У разі втрати ліцензії ліцензіат зобов'язаний звернутися до органу ліцензування із заявою про видачу дубліката ліцензії, до якої додається документ, що засвідчує внесення плати за видачу дубліката ліцензії.

Якщо бланк ліцензії непридатний для користування внаслідок його пошкодження, ліцензіат подає відповідному органу ліцензування:

заяву про видачу дубліката ліцензії;

непридатну для користування ліцензію;

документ, що підтверджує внесення плати за видачу дубліката ліцензії.

Строк дії дубліката ліцензії не може перевищувати строку дії, який зазначався у втраченій або пошкодженій ліцензії.

Ліцензіат, який подав заяву та відповідні документи для видачі дубліката ліцензії замість втраченої або пошкодженої, може провадити свою діяльність на підставі довідки про подання заяви про видачу дубліката ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, яка видається органом ліцензування у разі подання заяви про видачу дубліката ліцензії.

Орган ліцензування зобов'язаний протягом трьох робочих днів з дати одержання заяви про видачу дубліката ліцензії видати заявникові дублікат ліцензії замість втраченої або пошкодженої.

У разі видачі дубліката ліцензії замість втраченої або пошкодженої орган ліцензування приймає рішення про визнання недійсною ліцензії, що була втрачена або пошкоджена, з внесенням відповідних змін до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня.

За видачу дубліката ліцензії замість втраченої або пошкодженої ліцензії справляється плата у розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Плата за видачу дубліката ліцензії зараховується до Державного бюджету України.

Стаття 19. Ліцензійні справи та ліцензійний реєстр

Орган ліцензування після надходження заяви про видачу ліцензії формує ліцензійну справу щодо кожного суб'єкта, в якій зберігаються документи, що подаються суб'єктом господарювання для видачі, переоформлення ліцензії, видачі дублікатів ліцензії, документи, пов'язані із зміною даних в документах, що додаються до заяви про видачу ліцензії, а також копії рішень органу ліцензування про видачу, переоформлення та анулювання ліцензії, про видачу дублікатів ліцензії, розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов.

Орган ліцензування фіксує дату надходження документів у журналі обліку заяв та виданих ліцензій. Журнал обліку заяв та виданих ліцензій ведеться на кожний вид господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Журнал обліку заяв і виданих ліцензій повинен містити відомості про заявника, дату надходження заяви на видачу ліцензії, номер та дату прийняття рішення про видачу ліцензії або про відмову у її видачі, а також відомості про видачу копій ліцензії.

При видачі ліцензії у журналі обліку заяв та виданих ліцензій зазначаються дата видачі ліцензії, прізвище заявника, якого ознайомлено з ліцензійними умовами провадження певного виду господарської діяльності, що засвідчується його підписом.

Орган ліцензування несе відповідальність за зберігання ліцензійної справи.

Орган ліцензування формує і веде ліцензійний реєстр з певного виду господарської діяльності.

До ліцензійного реєстру заносяться:

відомості про суб'єкта господарювання - ліцензіата;

відомості про орган ліцензування, який видав ліцензію;

вид господарської діяльності згідно з виданою ліцензією;

дата прийняття рішення про видачу ліцензії та номер рішення;

серія та номер ліцензії;

строк дії ліцензії;

відомості про переоформлення ліцензії, видачу дубліката ліцензії, видачу копій ліцензії;

підстави, дата і номер розпорядження про необхідність усунення порушень ліцензійних умов;

підстави, дата і номер рішення про анулювання ліцензії;

підстави, дата і номер рішення про визнання ліцензії недійсною.

Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування веде Єдиний ліцензійний реєстр, який містить відомості ліцензійних реєстрів та ідентифікаційні коди органів ліцензування.

Інформація, яка міститься в Єдиному ліцензійному реєстрі та ліцензійних реєстрах, є відкритою. За користування їх даними справляється плата, яка зараховується до Державного бюджету України.

Порядок формування, ведення та користування ліцензійними реєстрами, порядок надання відомостей з ліцензійних реєстрів до Єдиного ліцензійного реєстру визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи державної влади звільняються від плати за користування даними Єдиного ліцензійного реєстру та ліцензійних реєстрів.

Стаття 20. Нагляд і контроль у сфері ліцензування

Державний нагляд за додержанням органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування здійснює спеціально уповноважений орган з питань ліцензування шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування здійснює позапланові перевірки додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування лише на підставі надходження до нього в письмовій формі заяви (повідомлення) про порушення вимог законодавства у

сфері ліцензування, або з метою перевірки виконання розпоряджень про усунення порушень органом ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування.

Орган ліцензування під час перевірки надає спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування рішення та інші документи з питань ліцензування та забезпечує умови для проведення перевірки.

За результатами перевірки спеціально уповноважений орган з питань ліцензування складає акт у двох примірниках. Один примірник акта видається керівнику органу ліцензування, діяльність якого перевірялася, другий - зберігається спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

У разі виявлення порушень органом ліцензування законодавства у сфері ліцензування спеціально уповноважений орган з питань ліцензування не пізніше ніж за десять робочих днів з дати складання акта перевірки видає розпорядження про усунення органом ліцензування порушень законодавства у сфері ліцензування.

Орган ліцензування, який одержав розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування, зобов'язаний в установленій у розпорядженні строк подати спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування інформацію про усунення виявлених порушень.

Контроль за наявністю ліцензії у суб'єктів господарювання здійснюють спеціально уповноважений орган з питань ліцензування та інші органи виконавчої влади в межах їх повноважень шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

(статтю 20 доповнено новою частиною сьомою згідно із Законом України від 17.01.2002 р. N 2953-III, у зв'язку з цим частини сьому - чотирнадцяту вважати відповідно частинами восьмою - п'ятнадцятою)

Контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов здійснюють органи ліцензування та спеціально уповноважений орган з питань ліцензування в межах своїх повноважень шляхом проведення планових і позапланових перевірок.

Планові перевірки дотримання ліцензіатом ліцензійних умов проводяться не частіше одного разу на рік.

Позапланові перевірки здійснюють органи ліцензування або спеціально уповноважений орган з питань ліцензування лише на підставі надходження до них у письмовій формі заяви (повідомлення) про порушення ліцензіатом ліцензійних умов або з метою перевірки виконання розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов.

Ліцензіат під час перевірки дотримання ним ліцензійних умов надає всі необхідні для проведення перевірки документи та забезпечує умови для її проведення.

Орган, що здійснює перевірку, за результатами перевірки складає акт у двох примірниках. Один примірник акта видається керівнику суб'єкта, який перевірявся, другий - зберігається органом, який здійснив перевірку.

Орган ліцензування або спеціально уповноважений орган з питань ліцензування не пізніше десяти робочих днів з дати складання акта перевірки порушень ліцензійних умов видає розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов або орган ліцензування приймає рішення про анулювання ліцензії.

Ліцензіат, який одержав розпорядження про усунення ним порушень ліцензійних умов, зобов'язаний в установленій у розпорядженні строк подати органу, який видав це розпорядження, інформацію про усунення порушень.

Державні контролюючі органи та органи місцевого самоврядування у разі виявлення порушень ліцензійних умов зобов'язані повідомити про ці порушення орган ліцензування.

Стаття 21. Анулювання ліцензії

Підставами для анулювання ліцензії є:

заява ліцензіата про анулювання ліцензії;

акт про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов;

рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання; нотаріально засвідчена копія свідоцтва про смерть фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;

акт про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії;

акт про встановлення факту передачі ліцензії або її копії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності;

акт про встановлення факту неподання в установленій строк повідомлення про зміну даних, зазначених в документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії;

акт про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов;

неможливість ліцензіата забезпечити виконання ліцензійних умов, встановлених для певного виду господарської діяльності;

акт про відмову ліцензіата в проведенні перевірки органом ліцензування або спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

(частину першу статті 21 доповнено абзацом згідно із Законом України від 17.01.2002 р. N 2953-III)

Орган ліцензування приймає рішення про анулювання ліцензії протягом десяти робочих днів з дати встановлення підстав для анулювання ліцензії, яке вручається (надсилається) ліцензіату із зазначенням підстав анулювання не пізніше трьох робочих днів з дати його прийняття.

Розгляд питань про анулювання ліцензії на підставі акта про встановлення факту неподання в установленій строк повідомлення про зміну даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії; акта про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії; акта про встановлення факту передачі ліцензії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності; акта про невиконання розпорядження про усунення

порушень ліцензійних умов здійснюється органом ліцензування з обов'язковим запрошенням ліцензіата або його представників.

Рішення про анулювання ліцензії набирає чинності через десять днів з дня його прийняття.

Якщо ліцензіат протягом цього часу подає скаргу до експертно-апеляційної ради, дія даного рішення органу ліцензування зупиняється до прийняття відповідного рішення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування.

Запис про дату та номер рішення про анулювання ліцензії вноситься до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня після набрання чинності рішенням про анулювання ліцензії.

У разі анулювання ліцензії на підставі акта про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов, акта про встановлення факту неподання в установлений строк повідомлення про зміну даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії, акта про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії, акта про встановлення факту передачі ліцензії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності, акта про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов суб'єкт господарювання може одержати нову ліцензію на право провадження цього виду господарської діяльності не раніше ніж через рік з дати прийняття рішення органу ліцензування про анулювання попередньої ліцензії.

Рішення про анулювання ліцензії може бути оскаржено у судовому порядку.

Стаття 22. Відповідальність за порушення норм цього Закону

Посадові особи органів ліцензування та спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування у разі недодержання законодавства у сфері ліцензування несуть відповідальність згідно із законом.

До суб'єктів господарювання за провадження господарської діяльності без ліцензії застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів у розмірах, встановлених законом.

Зазначені штрафи спрямовуються до Державного бюджету України.

Рішення про стягнення штрафів, приймаються органом, на який згідно з чинним законодавством покладено функції контролю за наявністю ліцензій.

Стаття 23. Відшкодування шкоди у зв'язку з порушенням законодавства у сфері ліцензування

Шкода, заподіяна порушенням законодавства у сфері ліцензування, підлягає відшкодуванню за позовами заінтересованих осіб у порядку, визначеному законом.

Стаття 24. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня опублікування.
2. До приведення законодавства у відповідність із Законом України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" закони та інші

нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, які видані в установленому порядку до набрання чинності цим Законом і ліцензування яких передбачено цим Законом, діють до закінчення встановлених у них строків, а бланки цих ліцензій підлягають заміні на бланки ліцензій єдиного зразка протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4. Кабінету Міністрів України у місячний строк після набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом;

привести свої рішення у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом;

розробити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом.

5. Внести зміни до Закону України "Про підприємництво" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., N 14, ст. 168; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 30, ст. 232; 1998 р., N 17, ст. 80, N 26, ст. 158; 1999 р., N 7, ст. 52, N 8, ст. 60, N 36, ст. 317, N 38, ст. 350, N 42 - 43, ст. 378, N 48, ст. 415; 2000 р., N 5, ст. 34, N 6 - 7, ст. 37):

частина пункту 5 статті 24 втратила чинність

(у зв'язку з втратою чинності Закону України від 16.05.95 р. N 160/95-ВР згідно із Господарським кодексом України від 16.01.2003 р N 436-IV)

статтю 4 викласти в такій редакції:

"Стаття 4. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності
Діяльність, пов'язана з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, здійснюється відповідно до Закону України "Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів".

Діяльність, пов'язана з виготовленням і реалізацією військової зброї та боєприпасів до неї, видобуванням бурштину, охороною окремих особливо важливих об'єктів права державної власності, перелік яких визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, а також діяльність, пов'язана з проведенням криміналістичних, судово-медичних, судово-психіатричних експертиз та розробленням, випробуванням, виробництвом та експлуатацією ракет-носіїв, у тому числі з їх космічними запусками із будь-якою метою, може здійснюватися тільки державними підприємствами та організаціями, а проведення ломбардних операцій - також і повними товариствами.

Діяльність, пов'язана з технічним обслуговуванням та експлуатацією первинних мереж (крім місцевих мереж) та супутникових систем телефонного зв'язку в мережах зв'язку загального користування (крім супутникових систем телефонного зв'язку в мережах загального користування, які мають наземну станцію спряження на території України та створюються або розгортаються за допомогою національних ракет-носіїв або національних космічних апаратів), виплатою та доставкою пенсій, грошової допомоги малозабезпеченим громадянам, здійснюється виключно державними підприємствами і об'єднаннями зв'язку.

Діяльність, пов'язана з виробництвом бензинів моторних сумішевих (А-76Ек, А-80Ек, А-92Ек, АІ-93Ек, А-95Ек, А-98Ек) з вмістом не менш як 5 відсотків високооктанових кисневмісних добавок - абсолютованого технічного спирту та етил-трет-бутилового ефіру, здійснюється нафтопереробними підприємствами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Діяльність, пов'язана з виробництвом зазначених у частині четвертій цієї статті високооктанових кисневмісних добавок, здійснюється державними спиртовими заводами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України".

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ

Надруковано: Офіційний вісник України, 2000, N 27 (21.07.2000), ст. 1109.

© Информационно-аналитический центр «ЛІГА», 1991 – 2008

© ООО «ЛІГА ЗАКОН», 2007 - 2008